

แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองของ อำเภอเมือง จังหวัด พิจิตร

Progress in Policy Promoting Secondary Cities Tourism in Phichit Province

ธนวรรธน์ มุทาญาณากร¹

Thanawat Muthayanakon

Received: May 20, 2024. Revised: August 29, 2025. Accepted: October 30,
2025

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองของพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร โดยมีเป้าหมายหลักได้แก่ 1. เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร 2. เพื่อศึกษาเป้าหมายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรองในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร 3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองของพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 20 คน วิเคราะห์ด้วยการตีความสร้างข้อสรุป ผลการศึกษาพบว่า 1. ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร มีความพร้อมอย่างมากในการเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา การปรับปรุง หรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร ยังมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและมีสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับนักท่องเที่ยวที่เพียงพอ 2. เป้าหมายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรองในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร คือ ส่งเสริมการท่องเที่ยว และพัฒนาจังหวัดพิจิตรให้เป็นเมืองสร้างสรรค์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ 3. แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองของพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร 1) ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวได้

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองและการปกครองมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Master of Political Sciences College of Politics and Government Suan Sunandha Rajabhat University,

E-mail: S66563825010@ssru.ac.th

รู้จักผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2) สนับสนุนสินค้าและบริการ OTOP/SMEs สู่อุตสาหกรรม 3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดพิจิตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 4) จัดกิจกรรมประจำปีที่เป็นสัญลักษณ์วัฒนธรรมหรือจุดเด่นของพื้นที่ จ.พิจิตร เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเมืองรอง / การส่งเสริม / คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว

Abstract

This research aims to study the promotion of secondary city tourism in Mueang District, Phichit Province. The main objectives are: 1. To study the potential of tourist attractions in Mueang District, Phichit Province. 2. To study the goals of the secondary city tourism development plan in Mueang District, Phichit Province. 3. To study the guidelines for promoting secondary city tourism in Mueang District, Phichit Province.

This research is a qualitative research using interviews with 20 key informants. The analysis is interpreted to create conclusions. The results of the study found that 1. The potential of tourist attractions in Mueang District, Phichit Province is very ready to facilitate development, improvement or change. Various tourist attractions in Mueang District, Phichit Province still have historical, artistic, cultural, traditional, natural tourist attractions and have sufficient facilities to support tourists. 2. The goal of the secondary city tourism development plan in Mueang District, Phichit Province is to promote tourism and develop Phichit Province into a creative city to attract both domestic and international tourists. 3. Guidelines for promoting secondary city tourism in Mueang District, Phichit Province 1) Publicize local tourist attractions for tourists to know through electronic media. 2) Support OTOP/SME products and services to the international market. 3) Develop the infrastructure of Phichit Province to be more efficient. 4) Organize annual activities that are cultural symbols or highlights of Phichit Province to attract tourists.

Keywords : Secondary City Tourism / Promotion / Tourist attraction value

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันนับตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด -19 ในประเทศไทย ซึ่งเริ่มตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคม 2562 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในไทยและการท่องเที่ยวโลกอย่างมาก ทำให้การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศหยุดชะงัก รวมถึงส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย จากข้อมูลกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2563 พบว่า การเติบโตของการท่องเที่ยวในประเทศไทยในช่วง 4 ปีแรก (2559-2562) มีอย่างต่อเนื่อง แต่ในช่วงปีหลัง (2563) ซึ่งเป็นการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์การท่องเที่ยวโลกและถือเป็นช่วงตกต่ำที่สุดในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา หลังจากวิกฤติการเงินของโลกในปี 2552 และปัจจัยสำคัญที่สุดคือ ผลกระทบที่เกิดจากการระบาดของไวรัสโควิด -19 ที่เริ่มมีมาตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม 2562 และจนถึงปัจจุบัน และยังคงมีการระบาดอย่างต่อเนื่องทั่วโลก (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564 : ออนไลน์)

จากข้อมูลกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2562) พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในไทย จำนวน 38.277 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 7.54 โดยส่วนใหญ่ เป็นนักท่องเที่ยว ชาวจีน จำนวน 10.54 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 3.86 มีรายได้รวมทั้งสิ้น มูลค่า 2.00 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 9.43 มีสัดส่วนต่อ GDP ของประเทศ ร้อยละ 18.8 จะเห็นได้ว่า ตลาดนักท่องเที่ยวจากต่างชาติมีความสำคัญกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยเป็นอย่างมาก ซึ่งประเทศที่มีคนมาเที่ยวในไทยมากที่สุด ก็คือประเทศจีนสถิติการท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวสมัยใหม่เดินทางท่องเที่ยว ด้วยตัวเองมากขึ้น มีการวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตัวเอง และเลือกจุดหมายปลายทางด้วยตัวเองมากขึ้น ซึ่งมีความหลากหลายมากกว่าเมื่อก่อนมาก เนื่องจากการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีหลากหลายมากขึ้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวนิยมการท่องเที่ยวเชิงลึก ทั้งในแง่วัฒนธรรมและประสบการณ์การบริการต่าง ๆ มากกว่าการท่องเที่ยวเฉพาะจุด (Landmark) สำคัญๆ ในสถานที่ต่างๆตามที่กรุ๊ปทัวร์จัดไว้ นักท่องเที่ยวสมัยใหม่นิยมท่องเที่ยวในสถานที่ที่ไม่ได้เป็นที่นิยมสำหรับนักท่องเที่ยว แต่ชอบเที่ยวในที่แปลกใหม่สำรวจสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ๆ (Economic Daily, 2019) ทำให้นักท่องเที่ยวสมัยใหม่ให้ความสนใจกับการท่องเที่ยวเมืองรองของประเทศไทยเป็นอย่างมาก

เมืองรองในที่นี้หมายถึง เมืองที่ไม่ได้เป็นเมืองท่องเที่ยวหลัก หรือกล่าวคือ ยังมีนักท่องเที่ยวเข้าไปไม่มากนัก การกระจายรายได้ถึงชุมชนท้องถิ่นจึงแตกต่างกับเมือง

ท่องเที่ยวหลัก โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความเป็นเมืองรอง คือ เมืองดังกล่าวมีนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวไม่ถึง 6 ล้าน คนต่อปี ที่ผ่านมารัฐบาลได้มีแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองอย่างต่อเนื่อง เช่น การสร้างปฏิทินท่องเที่ยวและกิจกรรมประจำเมือง สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งปีไม่เพียงโดยเฉพาะช่วงเทศกาลเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวจนไม่ส่งผลกระทบต่อเสน่ห์ของพื้นที่ เพื่อให้คนเมืองรองค่อยๆ เรียนรู้ฝึกฝนการต้อนรับ เล่าเรื่อง พูดคุย ตอบคำถามนักท่องเที่ยว (กระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2561)

เมืองรองในประเทศไทยนั้น คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเห็นชอบเมืองรอง 55 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิชณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ สุโขทัย ลำพูน อุตรดิตถ์ ลำปาง แม่ฮ่องสอน พิจิตร แพร่ น่าน กำแพงเพชร อุทัยธานี พะเยา อุดรธานี อุบลราชธานี หนองคาย เลย มุกดาหาร บุรีรัมย์ ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์ สกลนคร นครพนม ร้อยเอ็ด มหาสารคาม บึงกาฬ กาฬสินธุ์ ยโสธร หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ ลพบุรี สุพรรณบุรี นครนายก ราชบุรี สมุทรสงคราม ชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี สระแก้ว ตราด จันทบุรี ปราจีนบุรี นครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สตูล ชุมพร ระนอง นราธิวาส ยะลา ปัตตานี (กระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2561)

รัฐบาลไทยมีนโยบายชัดเจนที่ให้ความสำคัญด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้และกระจาย รายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชนด้วยการผลักดันให้นักท่องเที่ยวเดินทางเชื่อมโยงจากเมืองหลักสู่ “เมือง รอง” มากขึ้น เป็นการกระจายลงสู่ท้องถิ่นทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงตาม นโยบายลดความเหลื่อมล้ำภายใต้กรอบพัฒนาประเทศระยะยาว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ การเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวระดับโลก หรือเป็นแม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก โดยแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งรัฐบาลมองว่าเชียงรายเป็นจังหวัดที่อยู่เหนือสุด แม้จะเป็น 1 ใน 5 เมืองรองที่การท่องเที่ยวได้กำหนดไว้ แต่ก็ได้เปรียบกว่าจังหวัดอื่นในด้านสภาพอากาศ มีตัวเลข นักท่องเที่ยวที่มาเยือนมากกว่า 10 ล้านคน ซึ่งอาจจะเลยเกณฑ์การเป็นเมืองรองไปแล้ว จึงถือเป็น เมืองรองที่มีจุดน่าสนใจ (พรรณี ตั้งใจสถาปัตย์, 2561)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร
2. เพื่อศึกษาเป้าหมายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรองในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองของพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองของ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตรโดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ การแสวงหาความเชื่อถือได้ของข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่แตกต่างกันซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ได้ผลดำเนินการ ดังนี้

- ด้านข้อมูล ได้แก่ ด้านเอกสารข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมมาในเรื่องเดียวกันที่มาจากแหล่งข้อมูลต่างกัน โดยด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้รวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันมาจากหลายบุคคล
- ด้านทฤษฎี ได้แก่ การศึกษาทฤษฎีต่างๆ ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ
- ด้านผู้วิจัย ได้แก่ การนำข้อมูลจากผู้วิจัยหลายคนที่ยืนยันในเรื่องเดียวกันตรวจสอบว่าได้ข้อมูลผลการวิจัยตรงกันหรือไม่โดยศึกษาจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประชากรที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ ประชากรในการศึกษานี้ประกอบด้วย กลุ่มภาครัฐ สถาบันการศึกษา นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป จำนวน 20 คน

เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดและคำถามที่ตรงกับวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีประสบการณ์ตรงและเกี่ยวข้องกับประเด็นในการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัย แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองของ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

1. ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตรเนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวและภาคประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการรวมถึงภาครัฐได้ให้การสนับสนุนในการพัฒนาและส่งเสริมการ

ท่องเที่ยวแต่ยังมีจุดอ่อนเกี่ยวกับการคมนาคมและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้น การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ผลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว 7 ด้าน ดังนี้

1.1) ด้านทำเลที่ตั้ง แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการประเมินส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งอยู่บน ถนนสายหลักนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวต้องเข้ามาในตัวแหล่ง ท่องเที่ยวอีกระยะ เส้นทางเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับน้อย โครงสร้าง พื้นฐานทางการท่องเที่ยวเป็นปัญหาหลักในการส่งเสริมศักยภาพทางการท่องเที่ยว เนื่องจากถนนหลักที่เชื่อมแหล่งท่องเที่ยวยังขาดความสะดวกในการเดินทางเข้าสู่แหล่ง ท่องเที่ยวและไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร

1.2) ด้านสภาพของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีจุดดึงดูด นักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก อาทิเช่น วัดโพธิ์ประทับช้างมี โบสถ์เก่าแก่ที่สร้างในสมัยอยุธยา บึงสีไฟที่มีรูปปั้นพญาละวันที่เป็นสัญลักษณ์ ทางการท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตร

1.3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พักบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปาน กลาง ส่วนใหญ่ เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว แต่มีบาง แห่งที่ยังไม่มีที่พักที่ได้มาตรฐาน และเป็นที่พักขนาดเล็กข้างทาง เนื่องจากทาง จังหวัดยังไม่ได้เข้าไปวางมาตรฐานการควบคุมด้านการให้บริการของที่พัก ส่วนระบบ ไฟฟ้าในแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีเพียงพอและมีบางแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดปัญหาการ จ่ายไฟฟ้าไม่เพียงพอ

1.4) ด้านสาธารณูปโภค ด้านระบบสาธารณูปโภคของแหล่งท่องเที่ยวใน จังหวัดพิจิตรมีสภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ด้านระบบประปาของแหล่งท่องเที่ยว มีการบริหารจัดการที่เพียงพอ ส่วนด้านการระบายน้ำและการกำจัดน้ำเสียมีการ วางระบบท่อบำบัดน้ำเสียภายในพื้นที่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว ด้านระบบไฟฟ้าของ แหล่งท่องเที่ยวมีการจัดสรรไฟฟ้าที่ใช้ในพื้นที่อย่างเพียงพอด้านระบบการสื่อสารมี โครงข่ายสัญญาณโทรศัพท์ที่ดี ด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบกำจัดขยะทาง หน่วยงานที่ดูแลพื้นที่ได้จัดตั้งถังขยะที่เพียงพอและครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยวส่วน ด้านการรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีการติดตั้ง ระบบกล้องวงจรปิดเพื่อความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและ ประชาชนในพื้นที่

1.5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ประชาชนในพื้นที่ที่มีความตื่นตัวเข้าร่วม กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวในระดับมากเนื่องจากในปัจจุบัน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เริ่มเข้ามามีบทบาทในการกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชนจึงส่งผลให้ชุมชนเริ่มมีความเข้าใจ

เกี่ยวกับการท่องเที่ยวพอสมควรแต่ยังขาดองค์ความรู้ทางการท่องเที่ยวการต้อนรับนักท่องเที่ยว

1.6) ด้านโอกาสในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพิจิตรมีบทบาทในการพัฒนาด้านการบริหารจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวภายในพื้นที่เนื่องจากทางจังหวัดพิจิตรได้จัดสรรงบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดรวมทั้งหน่วยงานราชการภายในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่จึงส่งผลให้เกิดโอกาสในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก

1.7) ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว การใช้สื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตรจัดอยู่ในระดับปานกลางแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยได้รับความสนใจจากทางภาคเอกชนและชุมชนในการใช้สื่อออนไลน์เผยแพร่ข้อมูลทางการท่องเที่ยวรวมถึงการส่งต่อข้อมูลที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด อาทิ Facebook Blog Website และ Application ทางการท่องเที่ยวส่วนการนำเสนอภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวสู่บุคคลภายนอกนั้นจัดอยู่ในระดับมาก

2. เป้าหมายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรองในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร ประกอบด้วยเป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรอง โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1) ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจ จังหวัดพิจิตรโดยภาพรวม อยู่ในระดับที่ดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่การจัดจุดนั่งพักผ่อนหย่อนใจ สวยงาม เหมาะสมและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว รองลงมาคือ ความเหมาะสมในการจัดจุดเที่ยวชมและจุดพักผ่อนหย่อนใจ การจัดสวนดอกไม้มีความสวยงามร่มรื่น บรรยากาศเหมาะสมแก่การพักผ่อน การบริการและการประชาสัมพันธ์ต่างๆ มีความเพียงพอต่อการใช้บริการของนักท่องเที่ยว

2.2) ด้านการพัฒนาจังหวัดพิจิตรให้เป็นเมืองสร้างสรรค์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ

2.2.1 ด้านการอนุรักษ์และรักษาระบบนิเวศ อยู่ในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่การจัดกิจกรรมเพื่อทำการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือการรณรงค์ปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนในพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มีคุณภาพที่ดีตลอดไป มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างถูกวิธี มีการสำรวจตรวจสอบและศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เป็นประจำ และสร้างความสะอาดได้อย่างดี

2.2.2 ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ด้านการพัฒนาสินค้าภูมิปัญญาชาวบ้าน มีการประชาสัมพันธ์แนะนำสินค้าของประชาชนให้แพร่หลาย และจัดกิจกรรมเพื่อจัดแสดงสินค้าของประชาชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นการขยายตลาดให้กับประชาชน

3. แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรอง โดยภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ควรมีการดำเนินงาน ดังนี้

3.1) ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3.1.1 พัฒนาการบริการด้านข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ที่เข้าใจง่าย มีการนำเสนอภาพอินโฟกราฟิกที่น่าสนใจ ฯลฯ เพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถวางแผนการเดินทางที่สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ ทั้งในเรื่องของภาษาและวัฒนธรรม

3.1.2 ส่งเสริมและพัฒนาด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อรองรับการสนับสนุนภาคการท่องเที่ยว โดยเพิ่มความปลอดภัยและมั่นใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยแก่นักท่องเที่ยวด้วยการปรับปรุง พัฒนา ยกระดับมาตรการวิธีการ และการดำเนินการด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

3.1.3 ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพื้นที่โดยบูรณาการการส่งเสริมและพัฒนาการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลักสู่เมืองรอง เพื่อสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว รวมถึงจัดสรรงบประมาณด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรองให้ครอบคลุมและทั่วถึง เพื่อพัฒนากิจกรรมที่เชื่อมต่อระหว่างต้นทางหรือปลายทางห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความพร้อมและความแตกต่างทางศักยภาพของเมืองรอง

3.2) สนับสนุนสินค้าและบริการ OTOP/SMEs สู่ตลาดสากล

3.2.1 ส่งเสริมการท่องเที่ยวผ่านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการขายและบริหารจัดการ กระแสการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองรอง พร้อมออกแบบกิจกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละชุมชนโดยกระตุ้นให้พื้นที่ท่องเที่ยวนำเสนอ Soft Power และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการต่อยอดกันสร้างสรรค์กิจกรรมสินค้าและบริการ

3.2.2 ประเมินความพร้อมของเมืองรองด้านการตลาดโดยการประเมินศักยภาพชุมชน จากการ ทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน

ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม

3.3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดพิจิตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3.1 เชื่อมโยงและบริหารจัดการระบบคมนาคมทุกประเภทให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ด้วยการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงเครือข่ายพันธมิตรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.3.2 ทบทวนและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบริบทปัจจุบันและความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการลงทุนของนักท่องเที่ยวต่างชาติในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

3.4) จัดกิจกรรมประจำปีที่เป็นสัญลักษณ์วัฒนธรรมหรือจุดเด่นของพื้นที่ จ. พิจิตร เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

3.4.1 พัฒนาและยกระดับประสบการณ์การท่องเที่ยวตลอดเส้นทางอย่างครบวงจรด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ที่หลากหลายและการสื่อสารที่น่าสนใจแสดงถึงเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

3.4.2 เสริมสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวของท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสัมผัส เรียนรู้และลงมือทำ

อภิปรายผล (Research Discussion)

จากผลการวิจัยที่ค้นพบผู้วิจัยนำเสนอประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย และอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ อ.เมือง จ. พิจิตร ผลการศึกษพบว่า

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ส่วนใหญ่มีระบบบริหารจัดการดูแลแหล่งท่องเที่ยวที่ดี มีการส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวใหม่ๆ เนื่องจากปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวที่ใดที่หนึ่ง คือ กิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมไปถึงการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพดีที่พร้อมรองรับ นักท่องเที่ยวตลอดฤดูกาลท่องเที่ยว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Tiapaiboon, P. (2014) พบว่า ศักยภาพของแหล่งเที่ยวนั้น สิ่งสำคัญที่จะสามารถดึงดูดใจ คือ การบริหารจัดการที่ดี แหล่งท่องเที่ยวไม่มีการปรุงแต่งเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับสิ่งที่เป็นธรรมชาติ

การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวจะต้องสะดวกสบาย ง่ายต่อการเดินทาง และมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว แต่จะมีบางแห่งที่ยังไม่มีที่พักที่ได้มาตรฐาน และเป็นที่พักขนาดเล็กข้างทาง แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ควรจะมีการส่งเสริมในเรื่องการบริการด้านความสะดวก ความสะดวกสบาย รวมถึงการควบคุมดูแลด้านมาตรฐานการให้บริการแบบครบวงจร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sortrakul, S. & Taweepornprathomkul, S. (2013) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ Guideline for Participatory Community Tourism Management in Songprake Sub-District, Phang-Nga Province” พบว่า การบริหารจัดการด้านที่พักที่ดีต้องเน้นในเรื่องความสะดวก บริการที่ครบวงจร

2) ด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตรนั้นส่วนใหญ่เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลทางตรงและมีอิทธิพลมากที่สุดต่อความยั่งยืนของการท่องเที่ยวเมืองรองเนื่องจากภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวเกิดจากแนวทางการประชาสัมพันธ์ของสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่แตกต่างจากสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ตามแนวคิดของ มอร์ริสัน และ แอนเดอร์สัน (Morrison&Anderson,2002) ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวแสดงถึงความรู้ความเข้าใจที่นักท่องเที่ยวมีต่อสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ได้แก่ อัตลักษณ์ (Identification) และความแตกต่าง(differentiation) ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่กระตุ้นความคาดหวังของนักท่องเที่ยว รวมถึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในอนาคตของนักท่องเที่ยวด้วย โดยภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นถูกสะท้อนออกมาจากการประเมิน 2 ด้านหลักๆ ได้แก่ การประเมินด้านการรับรู้

(cognitive evaluation) และการประเมินด้านความรู้สึก (effective evaluation) ซึ่งผลวิจัยพบว่า จังหวัดพิจิตรเมืองรองที่นักท่องเที่ยวไปเที่ยวนั้น มีประสบการณ์พบผู้คนที่มีอัธยาศัยดี มีความเป็นมิตร มีบรรยากาศที่ดี เหมาะกับการท่องเที่ยว รู้สึกผ่อนคลาย สบายใจ ประทับใจที่ได้เดินทางมาเที่ยว และ รู้สึกแปลกใหม่ที่ได้เดินทางมาเที่ยวที่จังหวัดพิจิตร ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หาไม่ได้จากที่อื่น สิ่งต่างๆเหล่านี้ ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกถึงภาพลักษณ์ที่ดีของสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองรอง

3) ด้านสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดพิจิตรนั้นมีอิทธิพลทางอ้อมมากที่สุดและมีอิทธิพลรวมมากเป็นอันดับสองต่อความยั่งยืนของการท่องเที่ยวเมืองรองเนื่องจากสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวโดยคุณสมบัติสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวคือ ความดึงดูดใจ (attraction) หากสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวไม่ดีหรือไม่มีอะไรดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยว นักท่องเที่ยวก็จะไม่มาเที่ยว โดยปกติแล้วสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวนั้นมักเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่แตกต่าง หาได้ยาก (rare) เลียนแบบไม่ได้ (inimitable) ซึ่งสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดพิจิตรพบว่าจังหวัดพิจิตรมีสภาพอากาศเย็นสบาย บรรยากาศดี เหมาะสมกับการท่องเที่ยวและการพักผ่อน มีสถานที่ที่เป็นสัญลักษณ์ที่น่าสนใจ ขณะที่คนในท้องถิ่นมีความเป็นมิตร มีความซื่อสัตย์ ให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี และยังมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม

ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจนอกจากนี้สภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ดึงดูดใจและมีผลต่อการตัดสินใจเลือกจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว (Goeldner&Ritchie,2003)

ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของราเจช (Rajesh,2013) พบว่า การรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวในองค์ประกอบด้านต่างๆ อาทิ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม ล้วนมีผลต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบั๊กแดร์ (Bagdare,2016) เสนอว่า การสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวนั้นเป็นเพียงปัจจัยเริ่มต้นซึ่งต้องอาศัยกระบวนการอื่น ๆ เช่น การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนการทำกิจกรรม ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกของนักท่องเที่ยวในขณะนั้น รวมด้วยโดยกระบวนการดังกล่าว จะช่วยส่งเสริมให้ประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับนั้นมีความชัดเจน จนเกิดเป็นภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ และนำไปสู่ความตั้งใจที่จะบอกต่อ เที่ยวซ้ำหรือความภักดีของนักท่องเที่ยวในที่สุด

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการศึกษพบว่าเป้าหมายของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรองในพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตร มีปัจจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพิจิตร โดยทางจังหวัดพิจิตรได้มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดประเพณีและกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

2) ด้านการพัฒนาจังหวัดพิจิตรให้เป็นเมืองสร้างสรรค์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ กลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวระดับเมืองรองด้านความยั่งยืน โดยมาจากการกระจายรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง และความน่าอยู่ของเมืองที่ต้องส่งเสริมให้เป็นเมืองที่สะอาด และมีระบบการขนส่งนักท่องเที่ยวให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งการท่องเที่ยวระดับเมืองรอง นอกจากมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจจากการ

ท่องเที่ยวให้กระจายตัวอย่างทั่วถึงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นที่อยู่ในเมืองท่องเที่ยวรอง และขณะเดียวกันก็ต้องป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมโดยรอบที่จะเป็นผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล และธีระวัฒน์ จันทิก (2561) ได้กล่าวว่าการท่องเที่ยวคุณภาพนั้นมีความสอดคล้องกับรูปแบบการท่องเที่ยวหลายรูปแบบ ทั้งการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เน้นการพัฒนาซึ่งครอบคลุม 3 มิติ คือ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ โดยดำเนินงานอย่างสมดุลระหว่างกันโดยไม่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ไปทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ภายในพื้นที่ท่องเที่ยว สอดคล้องกับ Telfer & Sharpley (2008) ได้สรุปหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนว่าการท่องเที่ยวควรสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ที่ 3 แนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองของพื้นที่ อ.เมือง จ.พิจิตรผลการศึกษาพบว่าประกอบด้วยปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมดังนี้

1) ด้านการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตรยังขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เนื่องจากในปัจจุบันนี้การสืบค้นข้อมูลข่าวสารของนักท่องเที่ยวเน้นการสืบค้นข้อมูลทางสื่อออนไลน์ ดังนั้น จังหวัดพิจิตรควรมีการพัฒนาทางสื่อออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมในทุกช่องทางทางการสื่อสาร เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตรเป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Carmen (2009) ได้ศึกษาเรื่อง “The Importance Planning of Public Relations in Tourist Organizations’ Communication” พบว่า ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานองค์กรทางด้านการท่องเที่ยวซึ่งจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ในการสื่อสารตามเป้าหมายของกิจกรรม โดยอาศัยการประชาสัมพันธ์ในการสื่อสารและสร้างภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวให้แพร่ขยายกลุ่มตลาดไปในวงกว้างและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Thitiyaporn, P. (2010) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “Communication of Sustainable Tourism Community: A Study of KhlongLat Mayom Community” ที่กล่าวว่า การเลือกใช้สื่อหรือการเลือกช่องทางในการส่งสารนั้นเปรียบเสมือนกุญแจ ดอกหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการสื่อสาร

2) ด้านการสนับสนุนสินค้าและบริการ OTOP/SMEs สู่ตลาดสากลและการพัฒนาสินค้าท่องเที่ยวและการตลาด รวมถึงการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อเป็นนำไปสู่การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพโดยเป็นการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่จากการท่องเที่ยวระดับเมืองรองให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักที่นอกเหนือไปจากการ

ท่องเที่ยวเมืองหลักที่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวอยู่แล้ว ดังนั้นการท่องเที่ยวในระดับเมืองรองจึงต้องให้ความสำคัญกับมาตรฐานด้วยอีกประการหนึ่ง โดยสอดคล้องกับเพียกานต์ นามวงศ์ (2552) กล่าวว่าลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมคือ ต้องคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ว่าต้องไม่เกินขีดความสามารถรองรับของพื้นที่ในทุกๆ ด้านและความสะอาดของพื้นที่สอดคล้องกับคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (2560) ได้กำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560-2564 ในยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทยและการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว โดยมีแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศและการท่องเที่ยวที่สมดุลเชิงพื้นที่และเวลา โดยการสร้างการรับรู้สินค้า บริการ และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเตือนการสร้างค่านิยมของจังหวัดท่องเที่ยวรอง สอดคล้องกับ ศรีศุภกร นิลกรรณ์ และคณะ (2556) ได้กล่าวว่าแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ของจังหวัดที่สำคัญส่วนใหญ่เป็นสถานที่สำคัญในประวัติศาสตร์ ดังนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการ โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับเพื่อให้การใช้ประโยชน์เหมาะสมกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว โดยไม่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน

3) ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตรนั้นยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลักสู่แหล่งท่องเที่ยวรอง เนื่องจากเส้นทางการคมนาคมที่สะดวกเป็นปัจจัยหลักที่ช่วยสนับสนุนและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาสู่แหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Singsaktrakul, P. & Sermkarndee, P. (2013) พบว่า การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลายแหล่งเป็นแนวทางในการจูงใจนักท่องเที่ยว นอกเหนือจากการให้ความสำคัญกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถสัมผัสกับธรรมชาติได้อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับที่ Suwan, M. (1995) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ประสบผลความสำเร็จมีสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาประเมินคือความสะดวกในการเดินทาง การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาตลาดท่องเที่ยว เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวของทั้งสองชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ส่งผลให้ไม่สามารถจูงใจนักท่องเที่ยวมาได้จึงสร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวของทั้งสองชุมชนและในบริเวณใกล้เคียงโดยเน้นกิจกรรมที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและความต้องการในการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยว

4) ด้านจัดกิจกรรมประจำปีที่เป็นสัญลักษณ์วัฒนธรรมหรือจุดเด่นของพื้นที่ จ. พิจิตร เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวพบว่าอยู่ในระดับมาก แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประชาชนมีการตอบสนองและรับรู้

เกี่ยวกับการท่องเที่ยวรวมถึงมีความสามัคคีในการร่วมวางแผนและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แต่ยังมีแหล่งท่องเที่ยวส่วนน้อยที่ยังไม่เกิดความสามัคคีของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียขาดความรู้ความเข้าใจและการร่วมมือวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งนี้การท่องเที่ยวจะสามารถพัฒนาไปได้นั้น ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการพื้นที่และจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่ประชาชน ชุมชนอย่างเป็นธรรม เพื่อลดปัญหาการขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bonzanigo et al. (2016) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นจะเป็นตัวขับเคลื่อนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการสร้างสรรคกิจกรรมในอุทยานและ การปรับให้ เกิดศักยภาพของการมีส่วนร่วมมากขึ้นเพื่อทำให้ความขัดแย้งบรรเทาลง โดยการบูรณาการความรู้ที่มีคุณภาพและความต้องการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.การพัฒนาระบบคมนาคมและการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการเดินทางและเชื่อมโยงเมืองรองกับเมืองหลัก
- 2.การใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้และความสนใจจากกลุ่มเป้าหมาย
- 3.การส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์และน่าสนใจ เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน เพื่อสร้างประสบการณ์ที่แตกต่างและน่าจดจำ
- 4.การสร้างความร่วมมือและเครือข่ายระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรมีการลงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว
2. ควรทำการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อออนไลน์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. การจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชน ควรทำการศึกษาและสำรวจความต้องการของนักท่องเที่ยว
2. มีการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการร่วมกันพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาปัจจัยเชิงลึกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่
2. การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมจากการพัฒนาการท่องเที่ยวในเมืองรอง เพื่อหาวิธีการจัดการที่เหมาะสม
3. การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเมืองรองที่ประสบความสำเร็จและเมืองรองที่ยังไม่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ เพื่อหาแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย (International Tourist Arrivals to Thailand). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2568. แหล่งที่มา: https://www.mots.go.th/more_news_new.php.
- กระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). ททท. เปิดตัวแคมเปญ Amazing Thailand Go Local เร่งกระแสท่องเที่ยว 55 เมืองรอง หลังรัฐบาลประกาศลดหย่อนภาษี หวังรายได้สู่ชุมชนไม่ต่ำกว่า 10,000 ล้านบาท พร้อมสร้างการเติบโตรอบด้านอย่างสมดุล. สืบค้นเมื่อ 16 เมษายน 2568 https://www.tatnewsthailand.org/news_detail.php?newsID=4670
- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวเดือน ธันวาคม 2562, สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2568 แหล่งที่มา: https://www.mots.go.th/download/article/article_20200123132729.pdf
- นโยบายเพื่อการกระตุ้นการท่องเที่ยว. (2562). สืบค้นเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2567 จาก <https://www.posttoday.com/finance-stock/columnist/604679>.
- นาริลักษณ์ ศิริวรรณ. (2567) การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรอง วารสาร วิจัยปริทัศน์ ฉบับเดือนเมษายน 2567
- ประเสริฐ ใจสม และคณะ, (2563) บทปัจจัยของความยั่งยืนของการท่องเที่ยวเมืองรองวารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2563)

- ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล. (2560) การพัฒนากลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวระดับเมือง
รองเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุคุณภาพ. วิทยานิพนธ์ปรัชญา
ดุขฎฐิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
สืบค้นเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2567 จาก
http://etheses.psu.ac.th/libirpsru/sites/default/files/site/default/thesis/ch5_75.pdf
- พรณี ตั้งใจสถาปัตย์. (2561) นโยบายผลักดันนักท่องเที่ยวเดินทางจากเมืองหลักสู่
เมืองรอง. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2567 แหล่งที่มา
https://thainews.prd.go.th/th/news/print_news/WNRPT6109100010001.
- Bonzanigo, L. et al. (2016). Sustainable Tourism Planning and Climate
Change Adaptation in the Alps: A Case Study of Winter
Tourism in Mountain Communities in the Dolomites. Journal
of Sustainable Tourism, 24(4), 637–652.
- Economic Daily. (2019). Outbound travel shows a new trend: Niche
destinations are more popular and demand for in-depth
travel increases. Retrieved from www.xinhuanet.com/2019-08/06/c_1124840593.htm.
- Sortrakul, Suyaporn. & Taweepornprathomkul, Suchart. (2013). Guideline
for Participatory Community Tourism management in
Songprake Sub-district Phang-nga Province. Journal of Sports
Science and Health, 14(3), 157–171.
- Singsaktrakul, Parichat. & Sermkarndee, Patcharin. (2013). The Study of
Potentiality and Conservation Tourism Development
Approach of Baan Thung–Maprang, Kuan Doan District and
Baan Ton–Panan, Kuan Kalong District in Satun Province.
Suddhiparitad Journal, 27(83), 97–112.
- Suwan, Manus. (1995). Ecological and Economic Development.
Bangkok: Odeonstore.

Tiapaiboon, Phattanakan. (2014). **Potential of Community Based Ecotourism at Hua-Noun Wat Community, Mae-Tom Sub-District, Bangkum District, Songkla Province.** Master of Science in Environmental Management, Prince of Songkla University.